

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Гена Георгиева Пенкова, д.м.,

Относно: конкурс за „доцент“ по научната специалност „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Катедра „Здравни грижи“, Факултет „Обществено здравеопазване“, МУ-Варна, обявен в ДВ бр. 54/ 23.06.2023 г.

Със Заповед № Р-109-372 от 21.08.2023 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна съм избрана за член на Научното жури по посочената процедура и с Протокол № 1/04.09.2023 г. от първото неprisъствено заседание на Научното жури съм определена за изготвяне на становище.

В конкурса участва един кандидат – **Галина Илиева Петрова, д.оз.**, главен асистент в Катедра „Здравни грижи“, Учебен сектор „Медицинска сестра“. Кандидатката е представила всички необходими документи, подредени акуратно в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Варна.

I. Професионалното развитие на кандидатката

Гл. ас. **Галина Илиева Петрова** е родена на 21.02.1973 г. гр. Белослав.

Преминала е през всички етапи на академично образование за здравни кадри: полувисше медицинско образование по специалност „Медицинска сестра – общ профил“ (1993-1996) в Полувисш медицински институт „Д-р Ненчо Николаев“-Варна; ОКС „Бакалавър“ по „Управление на здравните грижи“ (2001-2003) във ФОЗ, МУ-Пловдив; ОКС „Магистър“ по „Управление на здравните грижи“ във ФОЗ, МУ-София (2005-2007); следдипломна специализация по „Медицинска педагогика“ (2011-2014) в МФ, Тракийски университет - Стара Загора.

През 2015-2016 г. Галина Петрова е докторант по научната специалност „Управление на здравните грижи“ в катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“, МФ, ТУ - Стара Загора. През 2016 г. защитава дисертация на тема „Развитие на профилактичните здравни грижи за деца - ролята на медицинската сестра“ и придобива образователната и научна степен „Доктор“.

Гл. ас. Галина Петрова притежава богат професионален опит с общ трудов стаж 25 години, от които 9 години като медицинска сестра и 16 години като преподавател.

Започва своя трудов път през 1996 г. в Дом „Майка и дете“ в гр. Варна, а в периода 1998-2007 г. работи в различни здравни структури в гр. Стара Загора (УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович“ АД; индивидуална практика за първична здравна помощ; старша медицинска сестра в Дом за медико-социални грижи „Анастасия Головина“).

От 2007 г. е асистент в катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ към МФ на ТУ-Стара Загора, а от 2019 г. - главен асистент в катедра „Здравни грижи“ към Факултет „Обществено здравеопазване“ на МУ - Варна.

Гл. ас. Галина Петрова има много добра научно-изследователска дейност: автор е на монографичен труд; 35 статии и 31 доклади на национални и международни форуми; участия в 7 изследователски проекти.

Включвала се е в разнообразни форми на продължаващо обучение по проблеми на сестринството, педагогическа и научна компетентност, компютърна грамотност и езикова квалификация.

Преподавателската дейност на гл. ас. Галина Петрова обхваща широк спектър учебни дисциплини в различни специалности, реализирани като асистент в МФ-Стара Загора и като главен асистент в катедра „Здравни грижи“ в МУ-Варна.

Член е на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, Българска асоциация по общественото здраве, Европейска асоциация по общественото здраве, Българско научно дружество по история на медицината, Българско научно дружество по общественото здраве.

Има добра компютърна грамотност и ползва английски език на ниво B2.

II. Обща характеристика на научните публикации

Гл. ас. Галина Петрова е представила изключително прецизно информацията за своята научна продукция съгласно изискванията на НАЦИД.

1. Списък с научните трудове по образец, доказващ изпълнението на минималните изисквания на НАЦИД за академичната длъжност „доцент“:

= **Критерий А. Показател 1.** Дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор" – **50 точки;**

= **Критерий В. Показател 3.** Публикуван хабилитационен труд – монография в обем от 162 стр. – **100 точки;**

= **Критерий Г.**

Показател 7. Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – **4 статии с общо 82.5 точки ;**

Показател 8. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (включени в Национален референтен списък на НАЦИД на съвременни български научни издания с научно рецензиране) – **16 статии с общо 126.2 точки.**

Общо 208.7 точки от задължителните критерии Г5-9 и Импакт Фактор – 3.123

Цитирания – 7 с общо 55 точки.

Следователно гл. ас. Галина Петрова напълно покрива минималните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ с общо **413.7 точки** от всички задължителни критерии.

2. Списък от пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ - 10 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани научни томове – **87.4 точки.**

Като цяло гл. ас. Галина Петрова се представя с **30 научни публикации**, от които набира **501.1 точки**, с което превишава минималните изисквания от 400 точки за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Към общата характеристика на научно-изследователската активност на кандидатката се отнасят още 31 участия в научни форуми (10 в международни научни събития

и 21 в научни форуми у нас), които макар и да не се рецензират и оценяват по критериите на НАЦИД, свидетелстват за системна и последователна научно-изследователска активност на кандидатката.

III. Характеристика на научната дейност на кандидатката

Оценка на монографичния труд

Изборът на темата на монографичния труд „Сестринството в детското здравеопазване“ е доказателство за осъзнаването на важността на един от най-актуалните проблеми в глобален мащаб – грижите за децата в най-ранна възраст, където ролята на медицинската сестра е незаменима, както в реализацията на продължително и системно наблюдение на развитието на децата, така още повече в осъществяването на профилактичните и превантивни грижи.

Монографичният труд е структуриран в 4 глави, логично свързани помежду си като материалът във всяка глава е представен в добре оформени подраздели, отразяващи най-важните аспекти в развитието на здравните грижи за децата.

В първите три глави в системна последователност се разглежда развитието на сестринството и сестринските грижи за деца от зараждането им до съвременното състояние на проблема. На основата на богат набор от литературни източници е представено началото на образованието на медицинските сестри, началото на болничните и извънболнични сестрински грижи за деца, развитието на образованието на детските сестри, следдипломното обучение и др. Особен интерес представлява разглеждането в исторически аспект на грижите за децата: възникването на Съюза за закрила на децата в България (1925 г.) и ролята на проф. Стефан Ватев; създаването на детските съвещателни станции като форма на профилактични грижи за деца и участието на медицинските сестри; ролята на учителките-съветнички в грижите за селските деца; развитието на политиките за здравето на децата в периодите 1930-1950, 1950-1990 и в условията на реформата след 1990 г.

Четвъртата глава представлява прекрасен завършек в разглеждането на проблема с представяне на резултати от собствените проучвания за ролята на сътрудничеството между медицинските сестри и семействата на децата.

Монографичният труд на гл. ас. Галина Петрова е първи опит у нас за систематизирано задълбочено изследване на сестринството в детското здравеопазване и автономната роля на медицинските сестри в грижите за децата. Добре изяснени са същността, основните принципи, задачите и основните аспекти на сестринските грижи за децата, както и етичните и психо-социални проблеми. Представени са редица добри чужди и наши практики в областта на профилактичните грижи за децата и са очертани професионалните компетенции на медицинската сестра като член на екипа и координатор в предоставянето на здравни грижи за децата. Проучени са потребностите на семействата и майките на децата от подкрепа и съвети относно укрепването на здравето на децата.

Монографичният труд представлява изключително интересен и напълно завършен научен труд, написан на много добър академичен стил с богато творческо използ-

ване на архивни материали, публикации на наши и чужди автори и материали от собствено проучвания. За цялостното написване на труда са използвани 213 източници (80 на български език и 133 на латиница), цитирани по изискванията на публикационната етика. Всичко това превръща представения материал в истинска монография, отговаряща на всички изисквания за подобен научен труд.

Оценка на научните публикации

Заслужава да се подчертае, че представените научни трудове на гл. ас. Галина Петрова в голямата си част са лично дело на самата кандидатка или със значителен личен принос, което се доказва от разпределението на авторите по място в авторските колективи. Тя е самостоятелен и първи автор в 13 от общо 30 публикации (43.4%), втори автор в 4 труда (13.3%) и трети и последващ автор – в 13 труда (43.33%).

Представените 30 реални пълнотекстови публикации са отпечатани в подходящи в професионално отношение научни списания и обхващат широк спектър от научни проблеми, които бих групирала в следните тематични области:

- I. Здравно обслужване на децата и ролята на медицинската сестра – 10 публикации;
- II. Историческо развитие на здравните грижи за децата и история на здравеопазването – 6 публикации;
- III. Етични проблеми на здравното обслужване - 5 публикации;
- IV. Организационни и управленски аспекти на здравните грижи – 9 публикации.

Научните публикации в 4-те основни направления за написани на много добър академичен стил, имат добре оформени библиографии и акуратно цитиране на използваните източници. В публикациите са използвани разнообразни изследователски методи за анализ (исторически; документален; съдържателен анализ на писмени действителни казуси; количествени и качествени социологически методи – индивидуална и групова анкета, стандартно и дълбочинно интервю; статистически; SWOT-анализ и др.). Осем от 30-те научни публикации са публикувани на английски език (2 в международни списания и 8 в *Trakia Journal of Sciences*). Във всяко направление могат да бъдат дефинирани теоретични и приложни приноси.

IV. Оценка на педагогическата дейност

Гл. ас. Галина Петрова има продължителен 16-годишен преподавателски стаж.

Преподавателската ѝ дейност обхваща широк спектър дисциплини от раздела „Сестрински грижи“ в академичния план на МУ-Варна за специалност „Медицинска сестра“ като едновременно с това тя участва активно в разработването и актуализирането на учебните програми по тези дисциплини: философия и въведение в сестринските грижи; сестрински грижи при неврологично болни; сестрински грижи при очни, ушни и носно-гърлени болести; сестрински грижи при инфекциозно болни; сестрински грижи при соматично болни; сестрински грижи при хирургично болни; сестрински грижи по домовете; сестрински грижи при деца и възрастни с увреждания; сестрински грижи за възрастни; учебна практика.

По справка за учебната натовареност, издадена от МУ-Варна, средната годишна учебна натовареност през последните 3 години на гл. ас. Галина Петрова 749 часа (2020/2021 г. – 713 ч.; 2021/2022 г. – 792 ч.; 2022/2023 г. – 743 ч.).

Стремежът на гл. Ас. Галина Петрова към непрекъснато повишаване на преподавателския и професионален опит е подкрепен с доказателствен материал за участие в 40 разнообразни форми на продължаващо обучение по проблеми на сестринството, педагогическа и научна компетентност, компютърна грамотност и езикова квалификация., вкл. 12 виртуални курса по линия на БАПЗГ).

Лични впечатления

Познавам кандидатката Галина Петрова от няколко години и имам прекрасни впечатления. Проявява се като изключително старателна и всеотдайна към учебния процес и към изследователската дейност, много скромна като личност, с високо развито чувство за отговорност и колегиалност. Отлично координира участието на колектива на катедрата в дейностите на Българската и на Европейската асоциация по обществено здраве. За мен постигнатото от нея през годините е напълно закономерно и резултат на нейната висока интелигентност и упоритост.

V. Заключение

Гл. ас. Галина Петрова се представя в настоящия конкурс с достатъчен брой реални публикации, превишаващи минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ според ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна. Публикациите ѝ са задълбочени, целенасочени и посветени изцяло на широкообхватната област на сестринските грижи. Представеният монографичен труд и по-голямата част от реалните публикации са посветени на сестринските грижи в ранна детска възраст. Публикациите съдържат теоретични и приложни приноси. Кандидатката е утвърден преподавател с 16-годишен преподавателски стаж и достатъчно дълъг професионален опит в практическото предоставяне на здравни грижи в различни здравни структури.

След задълбочено разглеждане на предоставените ми документи и критериите за оценка съгласно ЗРАСПБ и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Парашкев Стоянов“ – Варна заключавам, че **гл. ас. Галина Петрова, д.оз., напълно покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“.**

Всичко това ми дава основание да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително за **присъждане на академичната длъжност „Доцент“ на гл. ас. Галина Петрова** по научната специалност “Управление на здравните грижи” за нуждите на учебен сектор „Сестрински грижи“ в катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здравеопазване на МУ „Проф. д-р Парашкев Стоянов“ - Варна.

Рецензент:


(доц. д-р Гена Георгиева Пенкова, д.м.)

24 октомври 2023 г.

Гр. Плевен